

ERDÉLYI Ágnes, DSc
(h13316erd@ella.hu)

Szakmai életrajz

Személyes adatok:

1944. február 15-én születtem Budapesten.

Egyetemi tanulmányok:

- 1962-től-1967-ig az ELTE BTK-n folytattam tanulmányokat, filozófia, francia és spanyol szakon.
- 1967-ben mindhárom szakomból egyetemi diplomát (MA) szereztem.

Állások:

- 1967-től 1969-ig tanársegéd voltam a SOTE Filozófiai Tanszékén.
- 1969-től 1992-ig az MTA Filozófiai Intézetében dolgoztam, először mint tudományos segédmunkatárs, majd mint tudományos munkatárs, illetve főmunkatárs.
- az 1988-89-es tanévben az Egyesült Államokban tanítottam vendégtanárként filozófiát (Rutgers University, NJ, Department of Philosophy)
- 1991-től egyetemi docensként, majd egyetemi tanárként dolgozom az ELTE BTK Filozófia Intézetének Általános Filozófia Tanszékén
- 1992-től 1998-ig a Láthatatlan Kollégium igazgatója voltam.

Nyelvtudás:

- beszélek, írok, olvasok angolul és németül
- írok, olvasok franciául
- olvasok oroszul és spanyolul

Ösztöndíjak:

- 1983-ban Soros ösztöndíjjal öt hónapot töltöttem New Yorkban (NYU, Institute of Humanities)
- 1986-tól 1988-ig Humboldt ösztöndíjjal másfél évet töltöttem a Regensburgban (Universität Regensburg, BRD)
- 1990-ben Humboldt ösztöndíjjal további 6 hónapot töltöttem Regensburgban
- 1998-tól 2002-ig Széchenyi Professzori Ösztöndíjas voltam.

Egyetemi és akadémiai fokozatok

- 1976-ban a Magyar Tudományos Akadémián megszereztem a filozófiai tudományok kandidátusa (CSc) fokozatot (a disszertáció címe: „Társadalomtudományos törekvések a századforduló német filozófiájában”).
- 1977-ben egyetemi doktori címet szereztem az ELTE-n (a disszertáció címe: „'Világnézetfilozófia' és társadalomtudomány”).
- 1996-ban a Magyar Tudományos Akadémián megszereztem a filozófiai tudományok doktora (DSc) fokozatot (a disszertáció címe: „Max Weber Amerikában”).
- 1997-ben habilitáltam az ELTE-n.

Munkakör, munkáltatói szervezeti egység

egyetemi tanár, ELTE, Filozófia Intézet, Általános Filozófia Tanszék

Elérhetőség

Tel.: 267 0620/5182; Fax: 485 5237; e-mail: h13316erd@ella.hu

Oktatási tevékenység

idegennyelvű szakszöveg olvasás; 19. és 20. századi társadalom- és történelemfilozófia; tudományfilozófia; filozófiai szakfordítás (emelt szint); Max Weber (doktori kurzus)

Kutatási tevékenység

19. és 20. századi társadalomfilozófia és társadalomelmélet; tudományfilozófia

Publikációs jegyzék

Könyvek:

Max Weber in Amerika. Wirkungsgeschichte und Rezeptionsgeschichte Webers in der anglo-amerikanischen Philosophie und Sozialwissenschaft. Passagenverlag: Wien, 1992. (254 lap)

Max Weber Amerikában. Weber hatása és fogadtatása az angol-amerikai filozófiában és társadalomtudományban. Scientia Humana: Budapest, 1993. (210 lap)

Lehetséges-e egyáltalán? Márkus Györgynek tanítványai. (szerk.: Erdélyi Ágnes és Lakatos András). Atlantisz: Budapest, 1994. (452 lap)

A társadalmi világ ideáltipikus felépítése. Typotext Kiadó: Budapest, 2003. (várható megjelenés: június; várható terjedelem: 150 lap)

Tanulmányok:

1. "Az etnológus dilemmája", in: Világosság, 9. (1968) 477-480
2. "Prepozitivist tendenciák Condillac filozófiájában", in: Magyar Filozófiai Szemle /MFSz/, 13. (1969) 59-74
3. "A mitológia a nyelv belső szükségszerűsége (Max Müller a vallásról)", in: Világosság, 10. (1969) 138-142
4. "Megértés és félreértések: a hermeneutika Wittgenstein után", in: MFSz, 14. (1970) 962-987
5. "Két Hegel", in: Világosság, 12. (1971) 160-164
6. "Nyelvi kommunikáció és hermeneutika", in: Általános Nyelvészeti tanulmányok VIII. Budapest, 1972, 39-52
7. "Wilhelm Dilthey" (bevezető tanulmány Dilthey válogatott műveinek magyar nyelvű kiadásához), in: A történelmi világ felépítése a szellemtudományokban (a bevezető tanulmányt írta, fordította és a jegyzeteket készítette Erdélyi Ágnes) Gondolat: Budapest, 1974, 5-55
8. "Condillac" (utószó Etienne Bonnot de Condillac Traité des sensations c. művének magyar nyelvű kiadásához), in: Értekezés az érzetokról (az utószót írta, fordította és a jegyzeteket készítette Erdélyi Ágnes), Helikon: Budapest, 1976, 397-420
9. "A történelmi ész kritikája?", in: MFSz, 20. (1976) 494-534
10. "Eltorzult kozmopolita alkat", in: Bibó Emlékkönyv. Budapest, 1980, 12 lap (szamizdat kiadás); hivatalos kiadás: Budapest, 1991, 219-226
11. "Világézetfilozófia és társadalomtudomány", in: MFSz, 24. (1980) 1-24
12. "Csaadajev" (utószó Csaadajev Lettres philosophiques c. művének magyar nyelvű kiadásához), in: Filozófiai levelek. Helikon: Budapest, 1981. 245-284
13. "Natio vagy Ratio?", in: Világosság, 23. (1982) 159-168 (angol változat: "Natio or Ratio?", in: Doxa, 17. (1989) 127-156)

14. "Történelemfilozófia: kérdések és perspektívák", in: Filozófiai Figyelő, 4. (1984) 6-31 (társszerző: Kelemen János)
15. "A hatástörténet kerülőújtjai" (Max Weber recepciója az angolszász országokban), in: Hasbeszélő a gondolatában. Budapest, 1987, 83-95
16. "Megértő társadalomtudomány -- angolszász módra" (bevezető tanulmány Peter Winch The Idea of a Social Science c. művének magyar nyelvű kiadásához), in: A társadalomtudomány eszméje. Akadémia: Budapest, 1988. 7-21
17. "Gondolatok és történelmek" (Collingwood és Iggers), in: BUKSZ, 1. (1989) 61-67
18. "Az amerikai Weber-recepció története", in: Váltók és utak. A Magyar Politikatudományi Társaság Évkönyve, 1990 (szerk.: Szoboszlai György), Budapest, 1990, 181-208
19. "Német eszmék az angolszász világban", in: HOLMI, 3. (1991) 306-315
20. "A fordítás: a művelet és az eredménye", in: HOLMI, 3. (1991) 1456-1471 (társszerző: Laurent Stern)
21. "Max Weber and the German Philosophical Tradition", in: Mesotes, 3. (1993) 137-144
22. "Das 'Fremde' als eine fremde philosophische Tradition", in: Übersetzen, verstehen, Brücke bauen. Geisteswissenschaftliches und literarisches Übersetzen im internationalen Kulturtausch. Erich Schmidt Verlag: Sonthofen, 1993, 420-426
23. "Cselekvések és társadalmi cselekvések", in: Lehetséges-e egyáltalán? Márkus Györgynek tanítványai (szerk.: Erdélyi Ágnes és Lakatos András), Atlantisz: Budapest, 1994. 117-135
24. "Kedves Misu", in: Majdnem nem lehet másként. Tanulmányok Vajda Mihály 60. születésnapjára. (szerk.: Fehér Ferenc, Kardos András and Radnóti Sándor), Cserépfalvi: Budapest, 1995, 38-45
25. "Válasz opponenseimnek", in: MFSz, 40. (1996) 266-273
26. "The Great Master of Sociology", in: Kritika & Kontext, 3. (1998) 55-60
27. "Max Weber és a 20. századi társadalomtudomány", in: Max Weber és a 20. század társadalomtudománya (az "Akik nyomot hagytak a 20. századon" sorozat 5. kötete). Napvilág Kiadó, Budapest, 1999. 7-31.o.
28. "Szubjektív megjegyzések a tolerancia esélyeiről", in: Hamp Gábor, Horányi Özséb és Rábai László (szerk.), Magyar megfontolások a Soáról. Balasi Kiadó - Magyar Pax Romana Fórum - Pannonhalmi Főapátság, Budapest - Pannonhalma, 1999. 303-306. o.
29. "Zwischen Geschichte und Theorie. Das Problem der sozialwissenschaftlichen Begriffsbildung bei Max Weber", in: Filosofia Hungarica. Profile zeitgenössischer philosophischer Forschung in Ungarn. Königshausen & Neumann, Würzburg, 2001. 199-210. o.
30. "Analitikus történelemfilozófia: kérdések és perspektívák", in: Farkas Katalin és Orthmayr Imre (szerk.), Bölcsélet és analízis. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2003. 313-322
31. "Az a nemes álom", in: Dénes Iván Zoltán (szerk.): Az értelem szabadsága – a szabadság értelme. Argumentum, Budapest, 2004. 325-336 (újraíromva: HOLMI 16 (2004) 306-315)
32. „Száz év után”, in: Világosság 45 (2004) No. 10-11-12, 83-93
33. „Biztos-e, hogy a narratíva közös téma?”, in: Világosság 48 (2007) No. 6. 21-26
34. „Hannah Arendt 1956-ról – mai szemmel”, in: Beszélő 12 (2007) No. 7-8, 52-57

35. „Hannah Arendt und Karl Jaspers über die Revolution 1956”, in: *Der Ungarnaufstand. Das Jahr 1956 in der Geschichte des 20. Jahrhunderts.* Akadémia Kiadó, Budapest, 2007. 83-92
36. „Varieties of Moral Beliefs in the *Sociology of Religion*”, in: *Max Weber Studies* 7 (2007) 163-184
37. „Vallás és erkölcs kapcsolata a 'Vallásszociológiá'-ban”, in: *HOLMI* 19 (2007) 911-930
38. „Történet és elmélet”, in: *BUKSZ* 19 (2007) 312-317
39. „Hannah Arendt 1956-ról – mai szemmel”, in: *Fogódzó nélkül.* Kalligram, Pozsony, 2008. 263-274
40. „Biztos, hogy a narratíva közös téma?”, in: *Filozófia és irodalom.* (Szerk.: Bárány Tibor és Rónai András) József Attila Kör – L'Harmattan, Budapest, 2008. 37-44. o.

Fontosabb fordítások:

1. Gunnar Myrdal, *Value in Social Theory: Érték a társadalomtudományban.* KJK: Budapest, 1972. 400 lap
2. Wilhelm Dilthey, *Einleitung in die Geisteswissenschaften (und andere Werke): A történelmi világ felépítése a szellemtudományokban.* Gondolat: Budapest, 1974. 630 lap (második és átdolgozott kiadás, Gondolat: Budapest 2003.)
3. Etienne Bonnot de Condillac, *Traité des sensations: Értekezés az érzetekről.* Helikon: Budapest, 1976. 400 lap
4. Max Weber, *Wirtschaftsgeschichte: Gazdaságtörténet.* KJK: Budapest, 1979. 500 lap
5. Lukács György: *Über die Besonderheit als Kategorie der Ästhetik: A különőség mint esztétikai kategória.* Magvető: Budapest, 1985. 388 lap
6. Max Weber, *Wirtschaft und Gesellschaft (Erster Teil): Gazdaság és társadalom 1.* KJK: Budapest, 1987. 329 lap
7. Max Weber, *Wirtschaft und Gesellschaft (Zweiter Teil): Gazdaság és társadalom 2/1.* KJK: Budapest, 1992. 373 lap
8. *Gazdaság és társadalom 2/2.* KJK: Budapest, 1995. 233 lap
9. *Gazdaság és társadalom 2/3.* KJK: Budapest, 1996. 280 lap
10. *Gazdaság és társadalom 2/4.* KJK: Budapest, 1999. 243 lap
11. Tóth Imre, *Von Wien nach Temesvár. Johann Bolyais Weg zur nichteuklidischen Geometrie: Bécsről temesvárig: Bolyai János útja a nemeuklideszi forradalom felé.* Typotex Kiadó, Budapest, 2002. 126 lap.

Legfontosabb recenziók:

1. "Hermeneutika vagy ideológiakritika?", in: *MFSz*, 27. (1982)
2. "Kik azok a historicisták?", in: *HOLMI*, 2. (1990) 105-107
3. "Szövegek és fordítások", in: *BUKSZ*, 4. (1992) 497-498
4. "Heidegger magyarul", in: *BUKSZ*, 5. (1993) 92-94
5. "A magyar Kant", in: *HOLMI*, 8. (1996) 1803-1809

6. "Horror Translationis", in: BUKSZ, 9. (1997) 333-336
7. Elizabeth Welzig: Die Bewältigung der Mitte (Ernst Manheim: Soziologe und Anthropologe), in: BUKSZ, 10. (1998) 100-102
8. "Le Neveu de Manheim", in: Books, 8. (1998) 29-32
9. "Hogyan lehetséges? Lehetséges-e egyáltalán? (És ha nem, akkor mégis hogyan csináljuk?)", in: HOLMI, 11. (1999) 1459-1472
10. "Fordítás?", in: BUKSZ, 12. (2000) 384-387
11. "A Kalligram műfordítás-száma", in: HOLMI, 13. (2001) 685-687
12. "Az akarat csele?", in: HOLMI, 14. (2002) 117-126; angolul: Books, 12 (2002)
13. "Így jöttünk", in: HOLMI, 14. (2002) 1503-1508

Megbízások, bizottsági tagságok

- 1989-től az MTA Filozófiai Bizottságának tagja vagyok
- 1998-tól 2006-ig a BUKSZ és a BOOKS szerkesztőbizottsági tagja voltam
- 1998-tól az Artes Liberales nemzetközi bizottságának tagja vagyok
- 1999-től a Hannah Arendt Newsletter szerkesztőbizottságának tagja vagyok
- 2000-től a Max Weber Studies szerkesztőbizottságának tagja vagyok
- 2000-től a Romaversitas Láthatatlan Kollégium Alapítvány Kuratóriumának tagja vagyok
- 2001-től 2008-ig az MTA választott doktori köztestületi tagja voltam
- 2003-tól 2004-ig a Közalapítvány a Budapesti Németnyelvű Egyetemért Kuratóriumánk tagja voltam
- 2008-tól a Nemzeti Kiválóságokért Közalapítvány Kuratóriumának tagja vagyok